

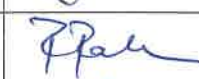

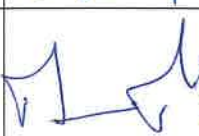

ROMANIA UNIVERSITATEA „DIMITRIE CANTEMIR” DIN TÂRGU MUREȘ	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE UNIVERSITARĂ AL UNIVERSITĂȚII „DIMITRIE CANTEMIR” DIN TÂRGU MUREȘ	Cod: UDCTGM_ REG 02
		Editia: 02 Revizia: 00

**CODUL DE ETICĂ ȘI
DEONTOLOGIE UNIVERSITARĂ
AL UNIVERSITĂȚII „DIMITRIE CANTEMIR” DIN TÂRGU MUREȘ
CODE OF ETHICS AND UNIVERSITY DEONTOLOGY
OF THE "DIMITRIE CANTEMIR" UNIVERSITY OF
TÂRGU MUREȘ**

Cod regulament: UDCTGM-REG-02, Ediția 02

	Elemente privind responsabilii/ operațiunea	Numele și prenumele/ Funcția	Structură	Data	Semnătura
	1	2	3	4	5
1.1.	Întocmit	Jurist, Doru Blaj	Comisia desemnată- Juridic	15.09. 2024	
1.2.	Verificat (avizarea conținutului)	Prorector MC și P, Conf.univ.dr. Sorina- Mihaela Bălan	Comisia de evaluare si asigurare a calității	21.09. 2024	
1.3.	Avizat	Rector, Conf.univ.dr. Ramona Flavia Rațiu	Rector	25.09. 2024	
1.4.	Avizat	Președinte CA, Conf.univ.dr. Bogdan Alexandru Murgu	Consiliul de Administrație	25.09. 2024	
1.5.	Aprobat	Presedinte Senat UDC, Prof.univ.dr. habil Teodor Bodoașcă	Senatul Universității	01.10. 2024	
1.6.	Arhivare original	Jr. Doru Blaj Secr, Delinke Dongolo	Juridic CEAC- U	04.10. 2024	

ROMANIA UNIVERSITATEA „DIMITRIE CANTEMIR” DIN TÂRGU MUREȘ	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE UNIVERSITARĂ AL UNIVERSITĂȚII „DIMITRIE CANTEMIR” DIN TÂRGU MUREȘ	Cod: UDCTGM_ REG 02
		Editia: 02 Revizia: 00

Acte normative de referință:

Carta Universității „Dimitrie Cantemir” din Târgu Mureș

HOTĂRÂREA Senatului universitar nr. 962 din 8 august 2024

LEGEA nr. 199 din 4 iulie 2023

LEGEA nr. 287 din 20 noiembrie 2024

Metodologia de evaluare externă, standardele, standardele de referință și lista indicatorilor de performanță a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior – ARACIS

**CODUL DE ETICĂ ȘI
DEONTOLOGIE UNIVERSITARĂ
AL UNIVERSITĂȚII „DIMITRIE CANTEMIR” DIN TÂRGU MUREȘ
CODE OF ETHICS AND UNIVERSITY DEONTOLOGY
OF THE "DIMITRIE CANTEMIR" UNIVERSITY OF
TÂRGU MUREȘ**

Cod regulament: UDCTGM-REG-02, Ediția 02

Data intrării în vigoare: 04.10.2024

Data retragerii:

Preambul

1.1. Universitatea „Dimitrie Cantemir” Târgu Mureș, numită în cele ce urmează Universitatea, în calitate de comunitate profesională și instituție academică de educație și formare profesională superioară ale cărei scopuri, valabile pentru fiecare membru al său, includ dezvoltarea, evoluția cunoașterii și cercetării în condițiile respectării statului de drept și a drepturilor omului, adoptă acest Cod pentru a sprijini îndeplinirea optimă a obligațiilor sale în spiritul respectului pentru toți participanții la actul academic precum și consolidarea unui climat de încredere și respect la nivelul comunităților universitare, prin reglementarea conduitei membrilor din cadrul instituțiilor de învățământ superior, furnizând principii și valori pe baza cărora se pot stabili modele de comportament, de coeziune și de valorizare a potențialului comunității academice.

1.2. Responsabilitatea și obligativitatea respectării normelor de etică și deontologie universitară revine membrilor comunității universitare din cadrul Universității, în contextul răspunderii publice a instituției și este obligatoriu pentru categoriile de personal prevăzute în Legea învățământului superior nr. 199/2023, denumită în continuare „lege”, precum și pentru alte persoane care au avut sau au calitatea de membri ai comunității academice după data intrării în vigoare a legii antementionate.

1.3. Prezentul cod este adoptat în aplicarea dispozițiilor Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu respectarea dispozițiilor H.G. nr. 305/2024 pentru aprobarea Codului-cadru de etică și deontologie universitară, precum și a Ordinului nr. 6869/2024 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea comisiilor de etică universitară.

ROMANIA UNIVERSITATEA „DIMITRIE CANTEMIR” DIN TÂRGU MUREȘ	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE UNIVERSITARĂ AL UNIVERSITĂȚII „DIMITRIE CANTEMIR” DIN TÂRGU MUREȘ	Cod: UDCTGM_ REG 02
		Editia: 02 Revizia: 00

Principii. Scop

2.1. Principiile aplicabile eticii și deontologiei universitare, precum și valorile și normele morale sunt:- libertății academice; răspunderii publice; nediscriminării și egalității de șanse; transparenței; integrității morale și profesionale; garantării dreptului la apărare; independenței față de orice influență morală, științifică, religioasă, politică, economică sau de altă natură în activitatea didactică sau științifică; respectării drepturilor și libertăților membrilor comunității universitare; responsabilității morale, sociale și profesionale; garantării identității culturale a tuturor membrilor comunității academice și a dialogului intercultural; imparțialității și al obiectivității; promovării interesului beneficiarului direct; autonomiei personale; dreptății și echității; meritului; profesionalismului; onestității și corectitudinii intelectuale; transparenței; responsabilității profesionale și sociale; respectului și toleranței; bunăvoinței și grijei.

2.2 Codul etic are drept scop:

- identificarea și rezolvarea problemelelor de natură morală care se pot ivi în Universitate;
- ghidarea relațiilor colegiale de muncă, cele cu studenții și cu instituția universitară a tuturor membrilor săi: profesori, cercetători, doctoranzi, studenți, membri ai corpului nedidactic, cele cu partenerii instituționali, cu comunitatea locală, națională și internațională; - afirmarea și promovarea unui mediu educațional și de formare profesională bazat pe respect pentru autonomia și libertatea fiecărui membru al comunității universitare, dezvoltarea responsabilității individuale și colective.

2.3. În sensul prezentului cod, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *coautor al unei publicații* - orice persoană nominalizată în lista de autori a unei publicații științifice;

b) *confeccionarea de rezultate sau date* - raportarea de rezultate sau date fictive, care nu sunt rezultatul real al unei activități de cercetare-dezvoltare;

c) *falsificarea de rezultate sau date* - raportarea selectivă sau respingerea datelor ori a rezultatelor nedorite, manipularea reprezentărilor sau a ilustrațiilor, alterarea aparatului experimental ori numeric pentru a obține datele dorite, fără a raporta alterările efectuate, în scopul denaturării adevărului științific;

d) *plagiatul* - prezentarea drept creație sau contribuție științifică pretins personală într-o operă scrisă, inclusiv în format electronic, a unor texte, idei, demonstrații, date, teorii, rezultate sau metode științifice preluate din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale;

e) *autoplagiatul* - republicarea unor părți substanțiale din propriile publicații anterioare, inclusiv traduceri, fără a indica în mod corespunzător sau a cita originalul.

Norme generale

3.1 Dispozițiile prevăzute codului sunt obligatorii pentru comunitatea universitară din cadrul Universității și includ următoarele categorii de norme:

- de etică și deontologie în activitatea didactică și de cercetare universitară;
- de etică și deontologie în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică;
- de etică și deontologie în exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere;

ROMANIA UNIVERSITATEA „DIMITRIE CANTEMIR” DIN TÂRGU MUREȘ	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE UNIVERSITARĂ AL UNIVERSITĂȚII „DIMITRIE CANTEMIR” DIN TÂRGU MUREȘ	Cod: UDCTGM_ REG 02
		Editia: 02 Revizia: 00

- norme de etică și deontologie privind respectarea ființei și demnității umane;
- de etică și deontologie aplicabile studenților și altor categorii de cursanți;
- pentru prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare;
- pentru prevenirea și combaterea hărțuirii pe criteriul de sex, precum și a hărțuirii morale la locul de muncă;

- privitoare la prevenția și sancționarea xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură;

i. Conflictul de interese

j. Incompatibilități

Norme de etică și deontologie în activitatea didactică și de cercetare universitară

În activitatea didactică și de cercetare universitară, normele de etică și deontologie obligă personalul didactic și de cercetare:

a) să raporteze rezultate sau date reale ale unei activități de cercetare-dezvoltare proprii;

b) să raporteze date experimentale, date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive, ca rezultat al activității proprii;

c) să se abțină de la orice activitate care îngreunează, împiedică sau sabotează activitatea didactică sau de cercetare a altor persoane, inclusiv prin blocarea nejustificată a accesului la spațiile destinate cercetării universitare, prin avarierea, distrugerea ori manipularea aparaturii experimentale, a echipamentului, a documentelor, a programelor de calculator, a datelor în format electronic, a substanțelor organice sau anorganice ori a materiei vii necesare altor persoane pentru derularea, realizarea sau finalizarea activităților didactice sau de cercetare;

d) să respecte regimul juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților și să dezvăluie situațiile de conflicte de interese sau incompatibilități în activitatea de evaluare;

e) să respecte confidențialitatea în evaluare;

f) să se abțină de la orice faptă de discriminare, în cadrul evaluărilor, pe criteriile prevăzute la art. 2 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

g) să fie obiectiv în derularea procedurilor de evaluare. În activitatea didactică, evaluarea și notarea performanțelor și realizărilor academice ale beneficiarilor direcți trebuie să respecte politicile de notare ale instituției de învățământ superior și criteriile de notare prestabilite;

h) să nu plagieze, existând obligația de a indica toate sursele bibliografice utilizate;

i) să respecte prevederile și procedurile legale care privesc etica și deontologia universitară prevăzute în prezentul cod și în codurile de etică și deontologie universitară;

j) să pună în aplicare sancțiunile stabilite de comisiile de etică universitară, de CNATDCU sau, după caz, de CNEMU;

k) să respecte specificul dogmatic și canonic al cultului fondator, în cazul învățământului confesional;

l) să respecte legislația în vigoare referitoare la cercetarea efectuată pe subiecți umani sau prin experimente desfășurate cu ajutorul animalelor și prin oricare alte elemente ce țin de etica cercetării;

ROMANIA UNIVERSITATEA „DIMITRIE CANTEMIR” DIN TÂRGU MUREȘ	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE UNIVERSITARĂ AL UNIVERSITĂȚII „DIMITRIE CANTEMIR” DIN TÂRGU MUREȘ	Cod: UDCTGM_ REG 02
		Editia: 02 Revizia: 00

m) să menționeze în rezultatele cercetării toate persoanele care și-au dat acordul și au fost implicate în activitatea de elaborare a cercetării sau creației intelectuale, acestea urmând să beneficieze de toate drepturile care decurg din aceasta.

b. Norme de etică și deontologie în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică

În activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică, normele de etică și deontologie obligă toți membrii comunității academice la:

a) obținerea acordului unei persoane pentru includerea în lista de autori a unei publicații științifice;

b) publicarea sau diseminarea unor rezultate, ipoteze, teorii ori metode științifice nepublicate cu obținerea acordului tuturor autorilor;

c) scrierea de informații corecte și reale în solicitările de granturi sau de finanțare, în dosarele de candidatură pentru abilitare, respectiv în dosarele de candidatură pentru posturi didactice sau de cercetare;

d) acceptarea și menționarea în rezultatul cercetării ca autori doar a persoanelor care au participat efectiv la elaborarea acestuia, precum și menționarea tuturor persoanelor implicate, după obținerea acordului acestora, în activitatea de elaborare a cercetării.

c. Norme de etică și deontologie în exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere

În exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere, normele de etică și deontologie obligă personalul care exercită funcții de conducere la:

a) respectarea regimului juridic al răspunderii publice;

b) abținerea invocării funcției în vederea obținerii calității de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine;

c) interzicerea folosirii autorității pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale din proiectele de cercetare-dezvoltare conduse ori coordonate de persoane din subordine;

d) interzicerea folosirii autorității pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine ori pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale pentru soți, afini ori rude până la gradul al III-lea inclusiv;

e) interzicerea obstrucționării activității comisiei de etică universitară sau a unei comisii de analiză în cursul cercetării unor abateri de la etica și deontologia universitară;

f) respectarea prevederilor și procedurilor legale care privesc etica și deontologia universitară prevăzute în prezentul cod și în codurile de etică și deontologie universitară;

g) punerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de comisiile de etică universitară, de CNATDCU sau, după caz, de CNEMU.

d. Normele de etică și deontologie referitoare la respectarea ființei și demnității umane obligă membrii comunității academice la:

a) respectarea dreptului la educație al beneficiarilor direcți;

b) respectarea drepturilor tuturor membrilor comunității academice;

c) abținerea de la agresiuni verbale, fizice și tratamente umilitoare atât asupra beneficiarilor direcți ai educației, cât și a celorlalți membri ai comunității academice;

d) interzicerea solicitării, acceptării sau colectării unor sume de bani ori cadouri sau prestarea anumitor servicii în vederea obținerii de tratament preferențial sau alte avantaje;

ROMANIA UNIVERSITATEA „DIMITRIE CANTEMIR” DIN TÂRGU MUREȘ	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE UNIVERSITARĂ AL UNIVERSITĂȚII „DIMITRIE CANTEMIR” DIN TÂRGU MUREȘ	Cod: UDCTGM_ REG 02
		Editia: 02 Revizia: 00

e) respectarea demnității beneficiarilor direcți ai dreptului la educație și a prestigiului profesiei;

f) recunoașterea profesiei, a responsabilității și a încrederii conferite de societate, precum și a obligațiilor interne ce derivă din această încredere;

g) interzicerea oricărei forme de exploatare, hărțuire de orice fel sau discriminare pe motive politice, de rasă, religie, sex, orientare sexuală, origine națională, statut marital, handicap și/sau condiție medicală, vârstă, cetățenie sau alte motive arbitrare sau personale;

h) respect, onestitate, integritate, solidaritate, cooperare, cinste și corectitudine, toleranță, sprijin reciproc, confidențialitate, competiție loială și relații colegiale.

e. Norme de etică și deontologie aplicabile studenților și altor categorii de cursanți

În exercitarea calității de studenți, studenți-doctoranzi, cercetători postdoctoranzi sau cursanți, normele de etică și deontologie îi obligă la:

a) respectarea drepturilor de autor ale altor persoane în lucrările elaborate;

b) elaborarea și susținerea de lucrări originale de evaluare la nivel de disciplină și lucrări originale de finalizare a studiilor;

c) respectarea normelor generale de etică și deontologie ale comunității universitare.

f. Norme pentru prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (O.G. nr. 137/2000)

a) În cadrul comunității universitare se aplică în mod activ dispozițiile O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, fiind sancționată orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

b) Se consideră dispoziția de a discrimina persoanele pe oricare dintre temeiurile prevăzute mai sus este considerată discriminare. În acest sens, sunt discriminatorii, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor de mai sus, față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare.

c) Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea stabilită conform prevederilor prezentului cod, cu excepția situației în care fapta intră sub incidența răspunderii contravenționale ori, după caz, a celei penale.

d) Constituie hărțuire orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.

e) Constituie hărțuire morală și se sancționează disciplinar, contravențional sau penal, după caz, orice comportament exercitat cu privire la un membru al comunității universitare de

ROMANIA UNIVERSITATEA „DIMITRIE CANTEMIR” DIN TÂRGU MUREȘ	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE UNIVERSITARĂ AL UNIVERSITĂȚII „DIMITRIE CANTEMIR” DIN TÂRGU MUREȘ	Cod: UDCTGM_ REG 02
		Editia: 02 Revizia: 00

către un alt membru care este superiorul său ierarhic, de către un subaltern și/sau de către un angajat comparabil din punct de vedere ierarhic, în legătură cu raporturile din Universitate.

f) Constituie hărțuire morală la locul de muncă orice comportament care, prin caracterul său sistematic, poate aduce atingere demnității, integrității fizice ori mentale a unui membru/grup al comunității universitare, punând în pericol munca lor sau degradând climatul de lucru.

Membrii comunității universitare ce săvârșesc acte sau fapte de hărțuire morală răspund disciplinar, formă de răspundere ce nu exclude răspunderea contravențională ori penală, în condițiile legii.

g. Norme pentru prevenirea și combaterea hărțuirii pe criteriul de sex, precum și a hărțuirii morale (H.G. nr. 970/2023);

În cadrul Universității „Dimitrie Cantemir” din Târgu Mureș sunt interzise orice manifestări ce intră în sfera abuzului/hărțuirii morale ori pe criteriul de sex, acestea fiind considerate fapte deosebit de grave, ce aduc atingere vieții universitare.

În vederea preîntâmpinării unor asemenea situații, orice persoană ce are cunoștință de o faptă ori manifestare ce intră în sfera hărțuirii morale ori pe criteriu de sex are posibilitatea de a depune plângere/sesizare adresată Comisiei, în formă scrisă, olograf sau electronic, dar obligatoriu asumată prin semnătură de către victimă, cu respectarea protecției datelor de identitate, în vederea asigurării protecției acesteia, sau poate depune o sesizare verbală persoanei responsabile/comisiei de primire și soluționare a cazurilor, în urma căreia se va întocmi un proces-verbal.

h. Norme privitoare la prevenția și sancționarea xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură (O. nr. 4043/2024)

Xenofobia, radicalizarea și discursul instigator la ură sunt încălcări directe ale principiilor libertății, democrației, ale respectării drepturilor omului și libertăților fundamentale și ale statului de drept, principii pe care se întemeiază Uniunea Europeană și care sunt comune statelor membre.

Codul de etică și deontologie universitară cuprinde norme privitoare la prevenția și sancționarea xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură pentru a asigura un mediu universitar fără stereotipuri, intoleranță și discriminare și de a stabili obiective, respectiv de a lua măsuri prin care să fie prevenite și combătute xenofobia, radicalizarea și discursul instigator la ură, sens în care stabilește următoarele principii, a căror respectare este esențială și obligatorie:

a) *principiul respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului* - toate activitățile desfășurate pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură se desfășoară cu respectarea prevederilor convențiilor și tratatelor internaționale privind drepturile și libertățile fundamentale ale omului, la care România este parte;

b) *principiul legalității* - activitățile se desfășoară în baza legii și în conformitate cu aceasta;

c) *principiul prevenirii* - presupune că întreaga activitate desfășurată trebuie să asigure prevenirea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură, atât printr-

ROMANIA UNIVERSITATEA „DIMITRIE CANTEMIR” DIN TÂRGU MUREȘ	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE UNIVERSITARĂ AL UNIVERSITĂȚII „DIMITRIE CANTEMIR” DIN TÂRGU MUREȘ	Cod: UDCTGM REG 02
		Editia: 02 Revizia: 00

o bună cooperare între instituțiile și organizațiile implicate, cât și printr-o coordonare eficientă a implementării măsurilor la nivelul instituției de învățământ superior;

d) *principiul parteneriatului public-privat* - presupune cooptarea societății civile în activitățile concrete de implementare a măsurilor de prevenire și combatere a antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură, precum și consultarea membrilor comunității academice în cadrul procesului decizional;

e) *principiul proporționalității* - presupune că niciuna dintre acțiunile întreprinse nu trebuie să depășească nivelul necesar pentru realizarea obiectivelor stabilite.

Prevenția xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură în scopul de a crea și întreține un climat etic favorabil dezvoltării de relații armonioase, raționale și echilibrate, care garantează manifestarea personalității, în spiritul colegialității și al respectului reciproc, se realizează prin cel puțin următoarele măsuri:

Membrii comunității universitare care asistă sau împotriva cărora sunt îndreptate faptele asociate antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură sunt încurajați să le raporteze și să solicite sprijin comisiei de etică din cadrul instituției de învățământ superior;

La nivelul Universității se iau măsuri pentru prevenirea, identificarea, analiza și soluționarea situațiilor asociate faptelor de antisemitism, xenofobie, radicalizare și discurs instigator la ură, înainte ca acestea să devină o problemă pentru instituția de învățământ superior;

Organizarea unor activități de evaluare anonimă a experienței membrilor comunității universitare, în vederea identificării faptelor interzise în spațiul universitar;

Interzicerea, în spațiul universitar, a următoarelor fapte:

a) promovarea simbolurilor identitare, imaginilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob;

b) promovarea cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război;

c) promovarea unor idei, simboluri sau doctrine care susțin și promovează regimuri cu caracter totalitar, antisemit, extremist, fascist, iredentist, rasist, șovinist sau xenofob, dovedite a încălca drepturile și libertățile fundamentale ale omului, cu excepția situației în care acestea sunt conținute de o disciplină/un material de studiu;

d) activitățile membrilor comunității universitare care presupun radicalizarea și promovarea discursului instigator la ură.

Cercetările pentru săvârșirea unei fapte din cele de mai sus se declanșează atât la cererea membrilor comunității universitare orica urmare a autosesizării comisiei;

i. Conflictul de interese

Reprezintă conflict de interese următoarele situații:

a) ocuparea concomitentă de funcții de către persoanele care se află în relație de soți, afini și rude până la gradul al III-lea inclusiv, în situația în care unul se află față de celălalt într-o poziție directă de conducere, control, autoritate sau evaluare instituțională la orice nivel în aceeași instituție de învățământ superior;

b) participarea în calitate de membru în comisii de doctorat, comisii de evaluare sau comisii de concurs, în situația în care decizia vizează soții, rudele sau afinii până la gradul al III-lea inclusiv;

ROMANIA UNIVERSITATEA „DIMITRIE CANTEMIR” DIN TÂRGU MUREȘ	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE UNIVERSITARĂ AL UNIVERSITĂȚII „DIMITRIE CANTEMIR” DIN TÂRGU MUREȘ	Cod: UDCTGM_ REG 02
		Editia: 02 Revizia: 00

c) participarea în cadrul aceleiași comisii, constituită conform legii, a persoanelor care au calitatea de soț/soție, rudă sau afin până la gradul al III-lea inclusiv;

d) participarea unei persoane, care are calitatea de membru în comisii ale Ministerului Educației, la analizarea unei situații care are legătură cu instituția din care face parte ca membru al comunității academice.

j. Incompatibilități

Incompatibilitatea este reprezentată de următoarele situații:

a) o persoană deține sau exercită în cumul funcțiile de conducere de rector, de prorector, de decan, de prodecan, de director de departament sau director de unitate de cercetare-dezvoltare, proiectare sau microproducție, director de filială/extensie universitară sau funcția de președinte al senatului universitar și o funcție de conducere prevăzută la art. 131 alin. (2) din lege;

b) o persoană deține sau exercită una dintre funcțiile de conducere de rector, de prorector, de decan, de prodecan, de director de departament sau director de filială/extensie universitară și este numită sau aleasă în funcția de ministru, secretar de stat, primar, viceprimar, președinte al consiliului județean;

c) un ordonator de credite din cadrul unei instituții de învățământ superior deține sau exercită, în paralel, o altă funcție în calitate de ordonator de credite al unei instituții publice centrale sau locale;

d) o persoană deține în cumul calitatea de membru în consiliul de administrație al instituției de învățământ superior de stat și calitatea de asociat sau acționar la o societate comercială înființată de instituția de învățământ superior de stat în condițiile prevăzute la art. 16 alin. (1) din lege.

Persoanele aflate în situația de incompatibilitate au la dispoziție 15 zile pentru eliminarea situației de incompatibilitate, inclusiv prin suspendarea din una dintre funcții.

În cazul existenței unui conflict de interese, cadrul didactic sau de cercetare este obligat să înceteze realizarea oricărei activități prevăzute la art. 20 lit. a) - c) și să îl informeze de îndată pe șeful ierarhic căruia îi este subordonat direct. Acesta este obligat să ia măsurile care se impun pentru exercitarea cu imparțialitate a activităților specifice, în termen de cel mult 3 zile de la data luării la cunoștință.

În cazurile prevăzute la alin. (2), la propunerea șefului ierarhic căruia îi este subordonat direct cadrul didactic sau de cercetare în cauză, se desemnează o altă persoană care are aceeași pregătire și același nivel de experiență.

În cazul existenței unui conflict de interese prevăzut la art. 20 lit. d), persoana în cauză este obligată să se abțină în a lua parte la luarea deciziilor comisiei privind speța vizată de conflictul de interese. În această situație abținerea nu este luată în considerare la stabilirea rezultatului votului.

Răspunderea pentru nerespectarea normelor de etică și deontologie universitară

4.1. Abateri de la normele de etică și deontologie universitară

4.1.1. Persoanele care au avut sau care au calitatea de membru al comunității academice și au săvârșit abateri după data intrării în vigoare a legii răspund civil, administrativ, profesional sau disciplinar, după caz.

ROMANIA UNIVERSITATEA „DIMITRIE CANTEMIR” DIN TÂRGU MUREȘ	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE UNIVERSITARĂ AL UNIVERSITĂȚII „DIMITRIE CANTEMIR” DIN TÂRGU MUREȘ	Cod: UDCTGM_ REG 02
		Editia: 02 Revizia: 00

4.1.2. Abaterile de la normele de etică și deontologie în activitatea didactică și de cercetare universitară, prevăzute la art. 15, sunt următoarele:

a) confecționarea de rezultate sau date și prezentarea lor ca date experimentale, ca date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori ca date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive;

b) falsificarea de date experimentale, de date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori de date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive;

c) îngreunarea deliberată, împiedicarea sau sabotarea activității didactice sau de cercetare a altor persoane, inclusiv prin blocarea nejustificată a accesului la spațiile destinate cercetării universitare, prin avarierea, distrugerea ori manipularea aparaturii experimentale, a echipamentului, a documentelor, a programelor de calculator, a datelor în format electronic, a substanțelor organice sau anorganice ori a materiei vii necesare altor persoane pentru derularea, realizarea sau finalizarea activităților didactice sau de cercetare;

d) încălcarea regimului juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților prevăzute la art. 20 și 21 și nedeazăluirea situațiilor de conflicte de interese sau incompatibilități în activitatea de evaluare;

e) nerespectarea confidențialității în evaluare;

f) discriminarea, în cadrul evaluărilor, pe criterii prevăzute la art. 2 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

g) fraudarea evaluării;

h) plagiatul;

i) nerespectarea prevederilor și procedurilor legale care privesc etica și deontologia universitară, prevăzute în prezentul act normativ și în codurile de etică și deontologie universitară, care fac parte din carta universitară, după caz, inclusiv nepunerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de comisiile de etică universitară, de CNATDCU sau, după caz, de CNEMU;

j) afectarea integrității procesului de evaluare prin nerespectarea metodelor de evaluare prevăzute în fișa disciplinei, precum și prin examinarea de către un cadru didactic a unei persoane care îi este soț/soție, rudă până la gradul al III-lea, fără anunțarea prealabilă a conducerii facultății în vederea identificării unor posibile soluții care să garanteze integritatea evaluării.

4.1.3 Abaterile de la normele de etică și deontologie în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică, prevăzute la art. 16, sunt următoarele:

a) includerea în lista de autori a unei publicații științifice a unei persoane, fără acordul acesteia;

b) publicarea sau diseminarea neautorizată de către autori a unor rezultate, ipoteze, teorii ori metode științifice nepublicate;

c) introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțare, în dosarele de candidatură pentru abilitare, pentru posturi didactice sau de cercetare;

d) neindicarea tuturor surselor utilizate;

e) omiterea unor persoane implicate în activitatea de elaborare a cercetării sau creației, acestea neputând să beneficieze de toate drepturile care decurg din aceasta;

ROMANIA UNIVERSITATEA „DIMITRIE CANTEMIR” DIN TÂRGU MUREȘ	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE UNIVERSITARĂ AL UNIVERSITĂȚII „DIMITRIE CANTEMIR” DIN TÂRGU MUREȘ	Cod: UDCTGM_ REG 02
		Editia: 02 Revizia: 00

f) omiterea menționării surselor de finanțare a proiectelor de cercetare în cazul tuturor rezultatelor din cadrul acelor proiecte.

4.1.4. Abaterile de la normele de etică și deontologie în exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere includ:

- a) încălcarea regimului juridic al răspunderii publice;
- b) utilizarea abuzivă a funcției pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine;
- c) abuzul de autoritate pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale din proiectele de cercetare-dezvoltare conduse ori coordonate de persoane din subordine;
- d) abuzul de autoritate pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine ori pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale pentru soți, afini ori rude până la gradul al III-lea inclusiv;
- e) obstrucționarea activității unei comisii de etică universitară sau a unei comisii de analiză în cursul cercetării unor abateri de la etica și deontologia universitară;
- f) nerespectarea prevederilor și procedurilor legale care privesc etica și deontologia universitară prevăzute în lege și în codurile de etică și deontologie universitară, care fac parte din cartea universitară, după caz, inclusiv nepunerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de comisiile de etică universitară, de CNATDCU sau, după caz, de CNEMU.

4.1.5. Abaterile de la normele de etică și deontologie privind respectarea ființei și demnității umane, prevăzute la art. 18, sunt următoarele:

- a) abaterile care lezează ocrotirea drepturilor beneficiarilor direcți ai dreptului la educație;
- b) abaterile care știrbesc demnitatea beneficiarilor direcți ai dreptului la educație și prestigiul profesiei;
- c) abaterile care lezează recunoașterea profesiei, a responsabilității și a încrederii conferite de societate, precum și a obligațiilor interne ce derivă din această încredere.

4.1.6. Abaterile de la normele de etică și deontologie aplicabile studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor postdoctoranzi sau altor categorii de cursanți sunt următoarele:

- a) abaterile de la normele de etică și deontologie aplicabile studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor postdoctoranzi sau altor categorii de cursanți prevăzute la art. 19;
- b) afectarea integrității procesului de evaluare prin utilizarea de către persoanele evaluate a unor materiale folosite în procesul de evaluare care nu au fost elaborate de acestea sau utilizarea aceluiași materiale de către acestea pentru evaluări diferite, precum și prin nedivulgarea unei relații de rudenie până la gradul al III-lea inclusiv cu cadrul didactic evaluator.

4.2. Sancțiuni pentru încălcarea normelor de etică și deontologie universitară

4.2.1. Tipurile de sancțiuni aplicabile personalului didactic, didactic auxiliar și de cercetare, inclusiv cu funcție de conducere, pentru încălcarea normelor de etică și deontologie universitară, sunt:

- a) avertismentul scris;
- b) retragerea și/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea normelor de etică și deontologie universitară;
- c) destituirea din funcția de conducere;

ROMANIA UNIVERSITATEA „DIMITRIE CANTEMIR” DIN TÂRGU MUREȘ	CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE UNIVERSITARĂ AL UNIVERSITĂȚII „DIMITRIE CANTEMIR” DIN TÂRGU MUREȘ	Cod: UDCTGM_ REG 02
		Editia: 02 Revizia: 00

d) interzicerea, pentru o perioadă determinată, a accesului la finanțare din fonduri publice competitive;

e) suspendarea, pe o perioadă determinată de timp între un an și 5 ani, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții superioare ori a unei funcții de conducere sau ca membru în comisii de concurs;

f) destituirea din funcția didactică sau de cercetare.

4.2.2. Tipurile de sancțiuni prevăzute pentru încălcarea normelor de etică și deontologie universitară, aplicabile studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor postdoctoranzi sau altor categorii de cursanți, sunt:

a) avertismentul scris;

b) anularea rezultatelor evaluărilor;

c) exmatricularea;

d) alte sancțiuni prevăzute de codul de etică și deontologie universitară al instituției de învățământ superior.

Dispoziții tranzitorii și finale

De aplicarea competentă și corectă a dispozițiilor actualului Cod de etică universitară răspunde Consiliul de etică al Universității „Dimitrie Cantemir” din Târgu Mureș, aprobat de Senatul Universității în ședința acestuia.

Activitatea Consiliului de etică a Universității „Dimitrie Cantemir” din Tg. Mureș se desfășoară conform Statutului Consiliului de etică, aprobat de Senatul Universității în aceeași ședință.

Senatul UDCTGM a aprobat prezentul cod în data de 01.10.2024 și intră în vigoare la data octombrie 04.10.2024.

Pentru conformitate,

Președintele Senatului Universității „Dimitrie Cantemir” din Târgu Mureș,

Prof. univ. dr. Teodor BODOAȘCA